

ÖZET

Meclisin denetim yollarından biri olan meclis araştırması, literatürde ele alınmışsa da Meclis Araştırma Komisyonu Raporları hakkında değerlendirme yapılmamıştır. Bu çalışmanın esas gayesi Meclis Araştırma Komisyonu Raporlarını hukuk devleti ilkesi bakımından incelemek olacaktır.

Araştırma sonrası hazırlanan raporlar, araştırmanın sonucunu, tespit edilen hususlarını ortaya koyar, bir nevi araştırmayı maddi bir varlığa büründürür. Bu doğrultuda raporlar birincil nitelikte araçlardır. Raporları anlamlı hale getiren Genel Kurulda görüşülmeleridir. Günümüze dek Türkiye’de toplam 121 adet araştırma komisyonu raporu görüşülmüştür. Bu raporların %66’sı hukuk devletinin düşünsel temellerine yöneliktir. Keyfi yönetimin önlemesine yönelik raporlar ilk sırada, insan haklarının korunmasına yönelik raporlar ikinci sırada, yönetilenlere hukuki güvenlik sağlanmasına yönelik raporlar son sıradadır.

Yapılan çalışmada görüşülen meclis araştırma komisyonu raporlarının büyük oranda hukuk devletinin düşünsel temellerine yönelik olduğu görülmektedir. Bu doğrultuda meclis araştırmasının da hukuk devleti ilkesinin hayata geçirilmesinde etkili bir mekanizma olduğu söylenebilecektir.

Anahtar Sözcükler

Parlamento, Parlamenter Denetim, Hukuk Devleti, Meclis Araştırması, Meclis Araştırma Komisyonu Raporları